

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ES SZÉPHODALMI HETILAP.

Méjje enik minden vasár nap,
Árát: Egyszer 4 kor., Félve 4 kor.,
Negyedve 2 kor.

Felolvas szerkesztő:
SZÁNTÓ SAMU Dr.
Ígyvívő.

Műtérri ez tek aronkiat 40 filléret közöltetek.
Egyes lap ára 20 fillér,
Hirdetési díjak a legelőbbem számítatnak.

Őszinte szó a politikából.

Csikszereida, 1904. május 8.

Ritka bizony, mint a lehérr holló, az őszinte szó a politikában. S most a fehér hollót láttuk feltűnedezni az új párt vezérének, báró Bánffy Dezsőnek a beszédében, melyet szegediek küldöttségéhez intézett. Mióta báró Bánffy kibontotta az új párt zászlóját, az ellentelak, a skeptikusok, akik kénytelen-kelletlen bár, de el kellett ismerjék, hogy azok az elvek, amelyek e párt programjába be vannak rakva, minden magyar ideálját képezik, azzal altatják el hazafiság nélkül szükölködő lelkiismeretüket, azzal igrácznek meggyöngíteni embertársaik meggyöződését, miért nem valósította meg Bánffy azokat az eszméket, ha jóknavak, meg valósíthatóknak tartotta, akkor amikor módjában volt, a mikor ő volt Magyarország miniszteriumának elnöke?

Erre adja meg ő a választ, a szegedi küldöttséghez intézett beszédében tisztán, őszintán, vilá-

gosan: Bizton hiszem, hogy Szegeden, az Alföld ezen színmagyar városában, mindenkinek érdekében él az a törekvés, mely a magyar nemzeti állam és a gazdasági önállóság megvalósítására irányul. Meg vagyok győződve, hogy nem kivételetlen a mi törekvésünk: ha talán nem is egyszerre, báles módszerrel, határozott kitartással meg lehet valósítani ezeket a törekvéseket, melyekhez az 1867. XII. t.-c. alapján a nemzetnek feltétlen joga van. A nemzeti jogok tekintetében kell, hogy ezen eszmék érvényre jussanak, a gazdasági önállóság tekintetében pedig megvalósíthatásokhoz kétség egyáltalán nem férhet. Talán egykor mint kormányon lévő férfiún, más iránynak voltam szószólója, és épen azért is, mert az ott szerzett tapasztalatokból alkalman volt meggyőződni, hogy ezek az eszmék igenis kivihetők és hogy nemzeti jogok és gazdasági önállóság nélkül, mint állam lenni nem áthatunk, gazdaságilag pedig kolonia marad-

nánk, meggyőződtem tehát arról, hogy erre az útra kell lépniünk, erre az útra jognak van lépni és ha élni akarunk, életünk ezen elő feltételeit meg kell szereznünk. Lehetséges, hogy küzdelemben, hosszú harcokba fog kerülni ennek kivívása, de ha meglesz, az eredmény bőven kárpótolni fog.

S a szegedi küldöttség lelkesedett az igaz beszédén s lelkesedtek — olvasva azt — mindazok akiknek szívében él a magyar nemzet politikai és gazdasági önállósága megvalósításának eszméje. Olyan ember mondja azt, hogy szükségesek mindazok, amelyeket az új párt programjába felvett, a magyar nemzetnek, nemcsak szükségesek, de meg is valósíthatók, aki egy időben már politikai irányt képviselt, épen ezen minőségben ismerte fel azoknak szükségességét s megvalósíthatóságát. S nem úgy tett mint elődei valamennyien, hogy hatalmuk lejártá után is ott maradtak és sütkéreznek a hatalom árnyékában,

Varnáva atya.

Írta: *Miborol.*

Szerből fordította: *Stebies Tivadár*

Nekünk szerbeknek nagyon sok nagy és kicsiny kolostorunk van. A nagy kolostorokat épen egyházaknak is hívják, mert a szerb cárok, uralkók és despoták építtették őket. A kis kolostorokat, amelyekben egy vagy legfeljebb két kalugyer él, monastoknak hívják, ma népies nevük azonban: monastriec (kolostorcskák).

Ilyen kolostorcskák nagyon sok van; csak hogy ma nem élnek bennük kalugyerok, hanem falusi templomokká alakultak át; a ház, amelyben a lelkész lakott, iskolává alakult át vagy népies szőlővá, melyben vasárnap vagy más nagyobb ünnepeken a templomhoz zarándokló tömeg kap szállást.

A kolostorcskák legtöbbször védett helyeken, erdőkben, hegyekben épültek. Ren deszen őszta forras van a közelükben, melyben pisztrángot trégyáztanak; a templom fölött vagy hegyre, napégette metelen zúzóik emelkednek, vagy járatatlan, árnyékos vadban gazdag üsölök. De a szerb királyság őszta kolostorcskái közül legérdekesebb a „Vratna”, mely hat órajárásnyira fekszik Negotin városától, a Dunától pedig csak két órajára. Milyen az utas Brza Pálinkába

ér a görögjevel, itt lóra ülhet s a Jabucea folyó mellett haladva, nem egészen két óra alatt kolostor templomát elvált találja magát.

Megkérdeztem egyszer az öreg lelkézt, hogy: ki építette ezt a templomát? — meg azt felel, hogy: „nem tudom biztosan, de öregb-bb lelkéssel úgy hisztem, hogy a templomot valami Nikodém nevű szent építtette, aki István király korában élt itt.” — „De melyik István király alatt?” — kérdem az öreg lelkézt. „Én sem tudom, hanem; régen volt — már elfelejtet a mindenk.”

A templomtól nyugatra szép, erős hegyléc emelkedik. Olanul ton s me! egy puszkalövésnyire ritka látvány tárult elém. Olyas valamit éppem észre, amit eddig sehol nem látta a világ, amitől azt hittem, hogy nem is létezik a világon, ha csak álom ban nem látja az ember, plane ott, a kolostorcskánál, melynek eddig meg a nevet sem hallottam. Halljuk csak: ez hatna költő és züldölő hogy kello köz-pé r o n a s i bolh-jitasok emel ke lette, amilyeneket emberi kéz sehol masutt nem alkotott. S a bolhajtások szaklatimóikból készűttek; a atuk, melyen lona, helyi folyócska folyk, metének a nyeve ad lig, míg a bolhajtásún ér: Jabucea, mikelyt pedig elhagyja, a másik oldalon Vratnának hujak.

Furcsán érz magat az ember, midán lassúl a folyócska s a parton haladva belép a

JÓKAI.

Meghallni visszajött a Mester.
Ki mondott annyi szép mesét.
Mig hallokolt, ezt sügta ajka:
Fiam, az élet, oh, mi szép!

Úgy ment halálba, mint egy ifjú.
Kit szűzi esők megjelölték.
A szerelm szent glóriája
Sugárzott ősz feje felett.

Királyunk volt, habár palástja
Nem volt aranyval szott díbor.
Fején a lángész koronája,
Kezében kormányzó a toll.

Egy biblilit ír össze nekünk.
E szent könyvek minden sorát
Nagy nemzetünknek büszkesége
Öröme, bíja hatja át

Kinek tavasz volt szive, lelke.
Meglötte egy tüzess tavasz.
Meghallni visszajött a Mester.
S ajkán nem állt sóhaj, panasz.

Nagy lelke kincsét szerzeszorra
Míllók között, most égbe száll.
Van ily esősis, ily gazdag élet?
Van emél szebb, dicsőbb halál?

Gara Ákos.

hanem levonta uralma alatt szerzett tapasztalatainak konzekvenciáját s igyekszik azt nemzet javára fordítani.

Magának, saját személyének talán kárt csinál vele, hisz becsapta maga mögött legalább egyelőre a miniszterelnöki palota ajtaját, letette főudvarmesterei tisztét s beállott egyszerű ellenzéki politikusnak, de viszont éppen ezzel mutatta meg, mennyire igazán s őszintén él kehlében a nagy költő igéje:

„A haza minden előtt!”

Szóll, a nagy puritán, mikor látja, hogy megbukik a rendszer, a melyet ő „fog Törvény, Igazság, jelszóval szeretett nevezni, a helyett, hogy levonta volna ennek konzekvenciáját s haladt volna azon az uton tovább, a melyet magának kijelölt, hallgat bár, de benuvaradt a szabadelvű pártban, hisz csatlós lett Gróf Tisza Istvánnak, mert nem akart impotibilissá lenni s a potibilitás, ez ma minden hazafiai erénynek főfeltétele. Az elvek, a haza, az mind semmi, az várhat, de a potibilitásak elvesznie nem szabad, inkább veszszenek az elvek, az eszmék.

Szeretik sokan mondani, hogy Bánffy Dezső mostani állás foglalásával lehetetlené tette magát a korona előtt. Hát mi ezt bajnak éppen nem tekintjük, sőt érdekesnek, mert a potibilitás árán is ragaszkodott elveihez. A mi pedig a lehetetlenséget illeti, nem hiszszük, hogy komoly politikusi az alkotmányos államunk hirdető Magyarországon lehetetlennek tartson olyan valamit, amelynek a király

által szentesített törvényben vannak lerakva az alapjai.

Lehetetlen ez csak addig, a míg olyan egyének állanak Magyarországon élők, akik a saját egyéni hatalmi érdekeiket s a bűncsi körök kívánságát, a kiktől a hatalom és a dicsőség ered, előbbre teszik a nemzet javánál, de maga az eszme megvalósítása igenis lehetséges, sőt bizonyos s akkor, mikor annak árja felülcsap a szűk körű emberi önérdőkeken, akkor majd ismét meg fognak a miniszterelnöki palota kapui nyitni, ha nem is Bánffy Dezsőnek, de mindenesetre Bánffy Dezső eszméinek!

A politikai hétről.

Lehet-e politikáról beszélni, mikor Jókai meghalt? Hiszen mindazok az egyének akik most a politikai felszínen uszhatnak, akiket a lélekemelő pillanatok óta korszakalkotó egyéniségeknek szeretnek nevezni, összes elkövetésüket elkövetendő cselekményeikkel együtt elörpülnek azon világesemény előtt, hogy Jókai meg halt!

És mégis fogunk politikáról beszélni. Meg kell emlékeznünk a királyi kegy sugaráról, melylyel elrendeli Rákóczy Ferenc hamvainak hazaszállítását és a Rákóczyt hazatérőnek bélyegző s számkévtől törvény eltörölését. Egyike minden nemzet legnagyobb erkölcsi kötelességének a hála és kegyelet nagyjai iránt s a király nemes szíve nyilatkozott meg akkor, a mikor a magyar nemzet egyik legnagyobb alakjának idegen földben nyugvó porait visszaidja az édes anyföldnek s kifizéri a magyar nemzet törvénykönyvéből azt a cikkeket, amely eddig is nem Rákóczy Ferenc emlékére, hanem a magyar nemzetre vetett sötét árnyékot.

Dezső s magasztos a király fénye, méltán illeti meg a magyar nemzet

osztatlan hálája, amely eddig is a legnagyobb mértékben nyilvánult meg.

Nem szabad azonban a nagy nemzeti öröm közepette megfeledkezni a magyar nemzet vitális érdekeiről sem, mely az anyagi haladással s érdekekkel van kapcsolatban. Az Ausztriával való kiegyezés, a vámszövetség forog szőnyegen s bár mennyire örüljünk is a nagy Rákóczy hamvainak hazaszállítására, kérelhetetlen merevséggel kötelessége minden igaz magyar hazafinak, a ki odafenn az országgyűlésen a magyar nemzet kiküldöttéket szerepel, újat vágni minden oly kísérletnek, a mely az osztrák érdekeket szolgálja a magyarság hátrányára Nem hiszszük hogy a kormány csalókatul akarta volna odadobni a nemzetnek Rákóczyt, hogy aztán ennek fejében simán keresztül vigye az osztrák szellemű kiegyezési javaslatot, de azért nyitott szemmel kell aludni.

Május 7-én összeül az országgyűlés mindkét háza, megnyitják a harmadik ülésszak s megindul a vita a vasutasok ügye, Lengyel Zoltán mentelmi joga, Rákóczy hamvainak hazaszállítása stb. fölött, de azért mindezek harcában mindenki előtt csak egy eszme kell, hogy lebegjen, a melyen átsiklani nem szabad s ez: a kiegyezésnek Magyarország jogos követeléseinek kiegyenlítése mellett leendő megközdése.

Mult számunkban már megemlékezünk arról, hogy Szeged város új pártja felajánlja a megüresedett I. kerületben Baró Bánffy Dezsőnek a képviselői jelöltséget. Most már referálhatunk arról, hogy Baró Bánffy el is fogadta azt. Az a küldöttség, mely Budapestten az új párt alakítását hírül vitte s meghívta a vezérl az alakuló gyűlésre, vitte haza az örömhírt, hogy már is van az új pártnak jelöltje s azóta lobognak is a város házaiban sűrűn egymás mellett végbe a Bánffy zászlók.

bolhajtások alá. Midőn a közepére értük a körültekintünk, úgy erőszakkal, hogy egy olyan templomba léptünk be, melyet maga Isten alkotott. Fejünk fölött óriási, sárga és szürke kővek; mindkét oldalon pedig óriási sziklafalak, melyek a gazdasági bolhajtásokat tartják; lent, a felső részben templommal keresztül folyó folyózat s a nagy hajlaton melyen beléptünk, meg a másikon keresztül, ahol elhagyjuk a templomot, szellő fújdogát s a sziklakövek torlódva olyan titokzatos hangot ad, mintha valahol a földalatti falatok rejtezőkündének s félelemmel önelnek az Ur dicseretét, aki e ritka természeti szépséget alkotta. Magam is, itt állva a természetalkotta templom közepén, levettem a sapkámat, gyönyörködtem, imádkoztam és mekközben az Istennek, hogy magamnak látom ezt a szépséget is, melylyel szép országunk természetét kiáltotta.

Midőn a másik oldalon kiléptem az óriási tereméből, a félig derült újból s új vidékek fogadtak; a buja legelőknél fehér nyajak legelőzetek; ott, idlen magam hegyek kéklettek, melyek alatt szőjlen fehérltek a néplétkák falvak.

Midőn visszatértem a kolostorokkába, délutáni két óra felé járt az idő. Lassan-lassan a felhők is töndörölni kezdtek, míg végre egészen elborították az ég bolját. S midőn a sötét felhők már átlatálatlanokká váltak, az ég minden tájékán megszólalt a dörgés. Ilyen mennydörgést nem hallottam sehol életben. Nemcsak rósa megvilámlt az első villám, utána a második, a harmadik, meg még egy egy néhány. Úgy mennydörgött, villámlott, hogy már azt hittem, hogy bekövetkezett az, a mit a nép „világ végének” nevez. Nyugalankodva kérdém a felkészt: mi ez, atyám? „Semmi, semmi fiám; nyugodj meg. Ez már csak így van Vratna kolostorában; a mennydörgés egészen közönséges; itt-ott eldörög a villám, éppen úgy mint ott, a Dunamelléken. De látta-e ezeket a bolhajtásokat; mihelyt eldörög a villám, háromszázszorosan adják vissza a nagy boltozatok Midőn fiatalkoromban ide jöttem, azt hittem, hogy agyonlét az istenyi, később meggyőződtem, hogy mindos csak ténnyes viszhang, melyet szép hallgatni, félni azonban nem kell tőle.”

Az eső és a mennydörgés oláttával lóra ültem a pandurommal és ostig lovagoltam a hegyekben, nüzitk az eső-mosta ligeteket és völgyeket s a szelid nagy falvakat, melyek oly szépen illettek a krajnai Dunamellékhez s a szelid Timokhoz.

Midőn visszatértem a kolostorba, este volt már. A felkészek vacsorára hívtak, asztalkhoz ültek. Az idősebb, az iguman (zárdafenök) melletttem állt; a fiatalabb a jezsuiták állt és kiszolgált bennünket. Míg nem kéréntek, egy szót sem szólt. Mindkettlen idegen szőjrást beszélték; Gyttentől vidékéről valók voltak.

A jó iguman, az én tisztelőmre, egy hársnyit ölelt meg s egy nagy tál piástingot szőjtött, melyeket es alkalomra fogtak. Jó nyugtini boruk volt hozzá.

Élj te azed a szőrint, uram! kinált az öreg iguman.

— Kérem, előbb vegyen ön.

— Mi bűjölünk. Bőjünap: szerdavan ma.

— Hát akkor minék fáradtak annyit én mintiam?

— Semmi fáradság, csak te vegyél és előgedj meg azal, a mi van.

— És öntök?

— Van nekünk is.

És valóban két tál ételt hoztak.

— Hát hogy élnek itt uram?

— Jól. Mindentlen v.m. de leginkább békességünk.

— Szeretik a nyugalmat?

— Csakis ennek a kedvéért hagyjuk el kolostorunkat. Nagyon sok volt benne a laikus. Aztán hallottuk, hogy e vidéken van egy pár kisbáb, de elhagyott kolostor s lelki atyák, az iguman áldásával ideköltözünk.

— Mondja meg igazán, uram, mit óhajtsz és mit szeret a legjobban?

— Nyugalmat óhajtok, az elhagyatottságot meg szeretem. Szeretem a nőt, de nem mindennap. A szaj megsavár, a nyugalmat táplál. Eszt őrlök a télnék, a hónak, meg a hótorlaszoknak. Akkor hozná őnt ide az Isten.

— És mit csinálnak egész nap, egész déjje?

— Imádkozunk Istenhez, olvasunk a szentek életét, szőlgáljuk a templomot. És este?

Vége következik.

Gyöz-e, bukk-e, még nem tudni. az eszme el semmi esetre sem bukk, mert ezen jelölés azt mindenesetre jelenti, hogy az új pír elvei hódítanak folytonosan mindenütt széles e hazában.

JÓKAI MÓR

1825 február 19. -- 1904. május 5.

A magyar költőkirály, Jókai Mór, kiterítve fekszik sötét posztóval bevont, díszes szarkofágján. Egy nemzet nagyogó költészetét, derűs kedvét és lobogó fantáziáját viszi magával a fenekellen, örök sötétségbe! Jóságos, kék szemű, amelyekben a magyar nép kedélye ragyog, örökre lezárultak, klasszikus, fenkölt homlokán, amelyről a költészet fénye és ereje sugárzott, a halál verítéke ül...

Jókai Mór meghalt.

Siratva gyászolja inámodt férjét a hűség híves, író-fejedelmét a hálás magyar nemzet, kedvelt poétáját a széles kultúr-világ. Az igazi „Aranyember“, a szívbéli jóság és lelki nemesesség apostola, a poézis és humor dícsőséges fejedelme gyönyörű földi pályája után eltávozik oda, ahol valóságot és költészetet egyaránt örök sötétség takar: a halottak szöndes senkiszigetére.

Boldog öregségében, egy ifjún érző dealis szív megújodása közepette érte utól a könyörtelen halál a magyar költő-király, aki nemzetét egy hatalmas nyugvárból álló, irodalmi kincsessel megajándékozván, öreg napjait a vénség tagadásával a családi boldogság csodálatraméltó s mégis őszinte melegével árasztotta el. A ragyogó délen élte utolsó napjait az ősz poéta, akinek a lelke a legutolsó percekig is ragyogó és tiszta volt, mint regényeinek szűzies, hóhéher tisztasága alakjai...

Petőfi és Arany grandiózus alakja mellé a harmadik nagy nemzeti író, Jókai is a halhatatlanok Pantheonjába került. Az „Egy magyar nábob“, „Kárpáthi Zoltán“, „Új földesur“, „Arany ember“, című, csodás költészet-el és elbűvölő magyarsággal megírt, világhírűvé vált regények koszos szerzőjét siratva siratja a gyászoló magyar nemzet. A melynek már nincs rajongásig szeretői, élő Jókai Mórja. Noémi, Fanny, Ankerschmidt Eliz, Csermák Éva, Huuna grófnő, Edit, Livia, Szuffi és sok-sok ragyogó varázsszal meglepemtől nő-alakjainak a szelleme megjelenik a költő-király misztikus fényű ravatalánál s a gyászoló magyar nemzet könnyűt, fájdalomt, háláját és hódolatát a dícsőség sugaraiból font koszorú alakjában ráhelyezi a halott arcra, isteni lelkű nagystájn szarkofágjára, aki életében egyike volt a magyar nemzet

s az egész kultúr-világ legnagyobb lángeszecinek.

A dícső március 15. korszakalkotó hősenek a dícsőség sugaraiból font koszorúján ez a vigasztaló, magasztos felirat áll:

Jókai Mór örökkön-örökké élni fog a magyar nemzet szívében!

Az elhunyt, nagy regényíró utolsó napjairól és haláláról fővárosi tudósítónk a következőket írja:

A nizzai boldog napok.

Dr. Jókai Mór a múlt esztendő november havának huszazegyedikén utazott el családjával Nizzába. Elutazása előtt nem sulyos baja, sőt aranylag — hajlott korát tekintve — kitűnő volt az egészsége. Rendesen szokása szerint a felesége öhajtatára kelt utra, hogy a telet melegebb éghajlat alatt töltsön el. Jókaidyván indult el és az egész uton pompásan érezte magát.

A délvídkére elkísérte Jókait felesége, született Nagy Bella, aki házasságuk megkötése óta jóformán egy percre sem távozott oldala mellől. Elkísérte azonkívül anyósza, özvegy Groszáné, továbbá nejének két tizenkét és tizenhétéves nőtestvére: Gizella és Ilona.

Nizzában az egész, hosszú ott tartózkodás idején nagyon jól érezte magát Jókai. Az Angliás-villából, ahol tágas lakást béreltek, sürűn tettek kirándulásokat a környék több helyére. A többi közt Montekarlóba is ellátogattak, ahol a játéktérmet is fölkereste Jókai, s husz aranyat nyert a „rouge et noir“-on. Ezt s néhány kedves apró kalandját vilámlévében közzéte egy budapesti ismerőjével, akinél áradzó boldogsággal dícsérte nejét és többi hozzátartozóit. A szinte boldogság sugárzik szeméből azon a képen is, amelyet a nizzai promenádon vettek föl róla, valamint lakásán családja körében. Azt az időt, amelyet nem kiránduláson és hangversenyen töltött el Jókai, az olvasásnak és a háziáznak szentelte. Az utóbbi ártatlan kedveléséről ott sem szokott le. Tarokkot játszott egyedül, vagy kaszinót a nejével. Társaságba is elvitte jártak Jókaiék, s minden héten szurt adtak, amelyre a Nizzában időző magyarok közül többen eljártak.

Haza meghalni!

Zavartalan boldogságban teltek el a téli hónapok. A múlt hónap 17-ikéig tartózkodott a délvídkéon. Akkor elindultak onnan s főképp ez az utazás az okozója a Jókai reménytelen állapotának. Fiume felé jött haza a Jókai-család, ott azonban megrekedtek. A vasúti sztrájk miatt nem jöhettek föl a fővárosba. Teljes öt napig vesztegettek a tengerparti városban. Átrándultak mindennap Abbáziába, az utolsóelőtti napon azonban széles lett az időjárás, s úgy látszik, ekkor szedte magába Jókai betegsége csíráját. Mikor Fiuméből a vasúti sztrájk végeztével elindultak, még nem vette észre senki Jókain, hogy egészségét veszedelem fenyegeti.

A hazérkezés napján, hétfőn délután négy óraker egyezre elszédült Jókai, nagyon rosszul lett. Megremült családja nyomban elküldött dr. Sticker Mór egyetemi magánorvost, aki a háziorvos: majl a közelben lakó dr. Korányi Frigyes professzort is. Az orvosok hamar magához térítették Jókait. Konstatálták, hogy influenza lepte meg. Egy napig aztán elég jól volt, de már másnap, vasárnap ismét rosszul lett. Délelőtti még zongora- és hegeddyjarekkal szórakoztaták a sógorú s Jókai orvosoltatott a háziorvossal. Elmondta neki, hogy Fiumében az ánapai vsztegetés után elvesztette illretmát, s a Déli Vasuton szietett haza. Az álmonásfőntik szerzett neki egy külön szankvet, amelyben elég könyölyösen jött haza. De már köhgni kezdett.

— Talán az lesz a végzetem, hogy úgy siettem haza, — mondta az orvosnak. Haza — meghalni!

— Dehogyan is! — volt a válasz, a Jókai

meg is nyugodott: maga mondta, hogy csak tréfából beszélt olyan szomorú dolgokat.

Kérdés a halállal.

De úgy látszik jól végzett. Kedden újbol rosszabbul az állapota s ettől kezdve egyre súlyosbodott. Éjjel két óra hosszat aludt, de állapota egyaránt válságos volt. A veszedelmes tödögnyulás s zordára enyhült ugyan némileg, de szerdán este ismét hirtelen rosszabbra fordult. Csütörtökön reggel öröndetes javulás állott be a beteg író állapotában. Korányi professzor megvizsgálta, mindunt Jókai egy kissé fel is vidult.

— Parancsol valamit? — kérdezte az orvos.

— Nem, — mondta Jókai halkán — a kecskonéti kollegiumra gondolok. Édes Istennem, amikor én ott diáskodtam, milyen Harkules-termettek voltak az ifjak és milyen szépek voltak a leányok. Amikor pedig utójjára lenjártam, csupa öreg ember és töpördült anyókat láttam a régi dalias ifjak és szép leányok helyett!

Azután megint lehunya a szemét és jószágos arca mosolygott, elárulva, hogy kedves gondolatokkal foglalkozik.

A király részvete.

Jókai ideálslelkű ifjú felesége folyvást a nagy beteg ügya mellett virasztott s csak akkor viltották föl rokoni, amikor az álmalmságtól és fáradságtól már teljesen kimerült. Néha-néha kiment a beteg-szobából, hogy egy kissé kiejri magát. Mikor visszatért az ősz költő király ilyenkor magához emelte a hitves kezét a hálásan, vigasztalón megfogta.

O felesége, boldogult Erzsébet királynéknknklyított aki Jókainak mindig lelkes tisztelője volt, több ízben örökeltődt őszinte részvétet az író-fejedelem állapotára iránt, amelyet Könyg Király, a kabinet-iroda főnöke, tolmácsoló Jókainé elűt.

Nagy Bella az felette, hogy rendkívül hálás a király megemlékezéséért s a gyöngéd figyelem a legelőkelőbb helyről támaszul fog neki szolgálni lesújtott lelkiallapotában.

As utolsó órák.

Csütörtökön délután nem történt lényegesebb javulás Jókai állapotában. Igén sokan meglátogatták, közülük Beúthy Zsolt is, akinek nyájasan így szolt Jókai:

— Leszünk mi még vigabban is!

Mikor a látogatók elmentek, nagy gyöngösgről panaszkodott s kérésére ismét kinyitották az ablakot. Behallatszott az utcáról a lárna és koscsirgés s felesége megkérdezte, hogy nem bántja-e a zaj?

Dehogyan bánt, hisz ez az élet s az élet szép, fián!

Este nyevkor Korányi professzor Striker dr.-ral konziliumot tartott. Ez alatt a konzilium alatt halt meg Jókai.

Minden éleztési kísérlet hasztalan volt, a beteg orvét megtűró mellhártyagyulladás következtében beállott a szívbeállás. Semmi sem használt többé, Jókai keűt-hármat csaklott s 9 óra 20 percker meghalt.

Jókainé a halál hírére föltörtlen ugrott a halott ágyához, de Korányi professzor visszatartotta s vigasztalni próbálta:

Méltóságos asszony, legyen az az ön vigasztalása, hogy ön volt az, aki a mi Jókaink utolsó éveit megédesítette.

A nemzet halottja.

Jókai halálát Herger Rozsd dr. ügyvéd rigtón jelentette s szabadelvti-körnek és a vár-kapitány utján a király kabinet-irodájának.

Később elűt Hagedda Sándor is és tudni adta, hogy a kormány a nemzet halottjának tekintti Jókait s megbízta Berzevich Albert közoktatási miniszert, hogy gondoskodjék a tometéséről. Holnap reggel Jókai holttetőt az Akadémia szallitják. Róna József szobrász hajnalban elkészítette Jókai mellekját.

Kinos föltűntet keltett, hogy Feazdy Árpád és neje Jókai Róna, akik Jókai Mór-ral második házassága miatt hasonlítottak meg, a nagy író betegsége alatt meg is látogatták s halála előtt is csak az udvarban kérdéskértek állapotáról.

Jókai temetése.

Jókai temetésének az az órija még nincs véglegesen megállapítva. A nagy halott az Akadémia csarnokában fekszik díszes ravatalon. Arcán a sápadtságnak csak egy fuvallata látszik. Betegségének hosszúra nőtt a szakállja. A feje olyan, plasztikusan szép és fenéség, mintha csak a Munkácsy „Honfoglalás”-képből vágták volna ki.

Tegnap délután a kultuszminiszteriumban konferencia volt, amelyen megállapították a temetés részleteit.

Jókai ravatalára már eddig is rengeteg koszorú és virág érkezett.

Jókai Mór életrajza.

Jókai Mór (elsőrangú regényírónk, költő és humorista), szül. Rév-Komáromban 1825. febr. 19. atyján József, az avari régi nemes J. család sarjadéka, ügyvéd volt és árványán anyján Pulay Mária; a három gyermek közül Mór volt a legkisebb, s az egész család személynéje. Nyírség képződése korán nyilatkozott; etjára elbeszélései az 1809-iki nemesi felkelésről, melyben résztvett, még a magyar történelemből, éleztették érdeklődését és meséltő hajlamát. Az elemi iskolába már bizony ismereteket került, osztályában hamar első lett s a tanító gyakran magánál fogta az eleven egyik fiát, hogy szép történelmekkel, rejtélyekkel mulattassa. Így rákapott a verselésre is és már 9 éves korában megjelent két versikeje; ezeket a verseket a szinte komáromi Tóth Lőrinc adott ki. A gimnáziumot szülővárosában kezdte, de már a szintaxiára 10 éves korában Pozsonyba küldte atyja német szóra. Mikor két évi kitűnő tanulás után hazatért halálos betegen találta atyját s még azon évben el is vesztette. A csapás annyira latott rá, hogy életveszélyes betegségre esett. A gimnázium többi osztályát Komáromban végezte; azután megtanult francián, angolul és olaszul Vályi Ferenc tanárától, ki kétféle sógora lett, s haladt a rajzolásban, festésben is, mire még atyja vezette volt. Amellett, hogy minden tárgyból kitűnő osztályzatot kapott, a főiskola közép-társulatában is dícséretet aratott lírai versek és elbeszélései, s 1842. júl. 26. Tíz év viz s. elbeszéléseivel pályadíjat is nyert; ugyanakkor nyert díjat Petőfi is. A következő két évet Kecskeméten töltötte, itt testileg is megerősödött, szellemi élete is egészésgesebb, vidámbb irányt vett. Itt ismerkedett meg az alföld természeti hátjával s népeletével. Jól tanult, fegyegetett, s egykét műkedvelő színi előadást is rendezett. (1842) irta az akadémia pályázatára Zsidó fia c. drámáját, 5 felvonásban, folyékony jamauskában; Petőfi tisztázta le a pályaművet, s a szíveséget J. Petőfi arcképeinek olajban lefestésével viszonzta. A mű dícséretet nyert sőt két bírádó, Vörösmarty és Bajza jutalom ajánlta. Nyomatásban 1849. jelent meg összes művei utemzi kiadásának mintakötetében; tárgyát J. novelláit is feldolgozta a Fortunatus Imreben) 1844. elvégezőven jogi tanulmányait, egy évig Komáromban volt egy ügyvédnél patvarian, majd egy pesti ügyvéd mellett juratuskodott, letette a cenzurát, s megazerezte az ügyvédi oklevelet 184., de mikor első perét megnyerte, félre tette diplomáját s egészen az irodalomnak szentelte tehetését. Nyilvános írói pályájára leginkább 1845-től, Postre kultúrcéltól számítható, amikor Petőfi után megismerkedett a főváros fiatal íróival, s a Pesti Divatlapban és az Életképekben megjelentek első novellái és 18 éves korában írt első regényének, a Hétköznapoknak mutatványa.

Az 50-es években egyike volt azoknak az írónak, kik tollukkal a nemzetnek nagy ügyének tettek halhatatlan szolgálatot, s többet e téren nem teit nálunk. 1869. aug. 21-ével megindította az Űrtököt, mely illusztrált szatirikus hotilapot, melynek politikaiusz brizmadája, Tallérossy Zebulonja, Kacs Mártonja országgyezete népszerű alakok lettek, s a közhangulatot többnyire igen szerencsésen tolmácsolták a humor és komikum eszközeivel. De ez időből valók J.-nek úgy regényei is. Így első történelmi regénye, Erdély aranykora, melyet 1851. irt, s ennek folytatása: Török világ Magyarországon, majd A jancsárok végnapjai, s a rendi Magyar-

ország és a reformkorszak idejéből vett nagy társadalmi regényei: Egy magyar nábob és folytatása a Kárpáthy Zoltán, genialis hibákkal, a tulzott oszmányítással, félelmeti hiteltelenséggel, a képzelt szécsélyes csapongásával, miket azonban a közönség éppen olyan szeretetreméltóknak talált, mint magyar érzését, aranyos illúziót, páratlan hangulatoságát és stíljének megvezetőgötűbűbáját. A 60-as években mint képviselő és politikai lapzörkesztő politikai szerepet is vállalt.

Lakását a forradalom óta állandóan Pesten tartja. 1853. szerezte svábhogyi telkét, melyet mint szenvodélyos kertész szép szőlőskerttő varázsolta át: ott dolgozott legszivesebben. Több éven át azonban balatonföldi nyaralójában töltötte az év egy részét. A magyar közelet, irodalom és társadalom megújuló ovációkkal ünnepelte a költőnek 50-iki és 60-iki születésnapját, de különösen nagyserült arányokban, az egész nemzet lelkes részvételével ünnepelelték meg 50 éves írói jubileumát 1874 jan. 6. József főherceg völnöksége alatt alakult meg az Űnnepet rendező bizottság. Jókait ez alkalommal a kitüntetések egész ösmével halmozták el. Ű felsége a királyi ismerését és jó kíváncsi miniszteri ellenjegyzéssel a hivatalos lap közölte. A királyné, Stefánia öz. trónörökös, József főherceg, a bolgár fejedelem üdvözölő leveleket intéztek hozzá. A szerb király s Szent Száva-rend nagykeresztjét küldte meg. A városok, Budapest székes fővárossal ölkön díszpolgárúkká választották; az irodalmi, tudományos, közmívelődési és egyéb testületek, kormány, törvényhatóságok és városok díszlevelekkel és üdvözölő iratokkal tiltotték ki, Magyar hőlycek, művészek, különféle társulatok értékes ajándékokkal, albumokkal árasztották el. Az Űnnepe marandó emlékéll létesítettek összes művelnek nemzeti díszkiadását, mely magában foglalja a jubileum időpontjáig megjelent összes szépirodalmi munkáit 100 nagy kötetben. A nagyszabású vállalat, melyre 200 forintjával hirdettek előfizetést, a legjobb sikerrel járt, a feltételezett 1000 előfizetőnél jóval több gyűlt össze, úgy, hogy a rendező bizottság a jubileum napján átadhatta a költőnek az előfizetési összeg felét, 100.000 forintot, mint nemzeti tisztelődíjat. A kiadás a költő szerkesztése alatt, a lívvi testvérek utján jelenik meg.

Székely Szövetség.

Ezt a keletkezésben levő intézményt, ahol Székely Társaságok vannak és foglalkoznak vele, különfelekképpen magyarazták. Nem bocsátókna a felfogások részletezésébe, de elmondom a magam nézetét, amiben úgy hiszem a székely ügyeknek összes aktív munkásai s a székely népnek lelkes barátjai egyet kell értsünk.

Az első kérdés, van-e szilkaeg a Székely Társaságok szövetkezésére. Azt mondom, van. Mert ha az összes magyarországi nemzetségek szövetegbe tudnak tömörülni és tervszerűen s eredményesen munkálkodni, akkor a több oldalról fenyegetett székelységben is föl kell ébrednie a kötelességérzetnek. Látnia kell, hogy a gazdasági bajok mellett a faji harcban nehezen versenyezhet. Számolnia kell a kivándorlással és ennek súlyos erkölcsi következményeivel.

Mert, hogy csak egy példát említsék, a kivándorló száma az utolsó 15 év alatt megkétszereződött, a statisztika a múlt évről már 14046 székely kivándorlót számlál. Elkezdődött az Amerikába vándorlás is s az nagy mértékben terjed. Egy esztendőrel a másikká megkétszereződött a számuk. Kezdődött 1901-ben egy pár faluban, 1902-ben már valamennyi székely megyére kiterjedt és 339-re emelkedett a számuk. A rákövetkező 1903-ban már 3000-on felett áll a tengerentúlr ment székelyok száma.

Ez az egyik ok, ami sorompóba hívja a székely társadalmat, de ott vannak azok

a mélyen fekvő gazdasági bajok, amelyek ezt a megdöbbentő nemzeti vérvesztést előidézik és ott vannak a sok hányatásnak mint említém — erkölcsi következményei.

Kérdem nem-e kell olvasni magát a társadalomnak, hogy a székely leány ne legyen árucikk s a nemes véréből származó székely munkás ne legyen idegen népek megalázódó jobbágya? Hogy ne a „székely szolgáló”, „székely kocsis”, „székely azekeres”, „fás székely”, „caiki csapló” után ismerjék csak a székelyt? Hogy a „furfangos székely”, „agyafurt székely”, „két eszlő székely”, „székely góbé”, bizalmatlan székely”, „székely virtus”, titulusok ismerete és sajnos ferdén értelmezése nyomán ne kicsinyeljék le és ne vicceljék a székelyt? hanem ismerjék meg erőneinket, becsületességünket, kulturai fogékonyságunkat, hazafiai készségünket, edzettségünket, szívós kitartásunkat is. És méltó tisztelettel vélekedjenek mindentűt rólunk.

Ezer a tennivalója, nemcsak ennek, de a következő nemzedékeknek is, hogy felrúljon és első legyen arámban, kulturában, gazdaságában, erőnyekben és tisztelgében itt a keleten a székely.

Azért a Székely-Társaságok mozgalmát a legkomolyabban kell mérlegeljük.

A szövetségének az indító oka másfelől az, hogy az egyéges székely társadalom nagy orűböz jusszon nagy feladatok megoldására. Továbbá, hogy az egyes társaságok ott is, a hol kevesebb számm tagot számlálhatnak, vagy a tevékenység iránti hajlam hanyatlóban van, inspirációt nyorjenek aktív munkálkodásra s végeredményben kifejldjék e szervekben a nemes versenyés buzgósága. Legyen összetartás és alakuljon ki az a közszellem, a mi nélkül a megújódást várni nem lehet.

A Székely Szövetség alakul az összes Székely-Társaságok és egyesületek választott tagjaiból. Boléphetnek és tagokat küldhetnek a Szövetségbe mindazon testületek, a melyek az erdélyrészi Magyarországi érdekeit akár kulturális, akár gazdasági téren szolgálják. (Az Emke, Székely Egyesület, Ege. Eke, gazdasági, kereskedelmi és ipari egyesületek stb).

Mert a Székely Szövetség nem egyesület, hanem az említett testületek érdektézésének és összeharagzos működésének alkalmas teremtő szervezet. Nem konkurrens intézmény hanem ellenkezőleg a különböző irányban működő testületek céljainak érvényesülésére szolgáló alakulás, mely az egész társadalmi erőt mozgásba tudná hozni, mindannyiának érdekében.

A Székely Szövetség minden évben egyszer jön össze gyűlésre, mindig más más kötetekbe tartozó testület saék helyén. Ez itt egy évben egyszeri összejövetelen, tanácskozik és határoz, mit fog tenni, hogyan fog tenni a következő esztendőben és kiknek milyen szerepe jut. Együttal beszámolnak a kötetekben álló testületek működéséről.

A határozatok végrehajtására (oly határozatoknak melyeknek kivitele az összeség feladatait képezik) Marosvásárhelyen Székely Szövetségi Iroda alakítatik, a mely egyéltől övközökben az egyes társaságok és testületek közötti értekezést és összeköttetést ápolja. E végből „Székely Szövetség” címmel egyelőre havi értesítőt ad ki mely hírtl adja az összes társaságok mozgalmát.

A szövetség ügyeit külön elnökség és tisztikar vezet, melyet 3 évenként az évi nagygyűlés választ. A miköz meg azt a meg-

jegyzést fűzöm, hogy a Székely-Társaságok között magától érthetőleg egy sem lesz elad, sem utólag a e tekintetben az eszmehordozó marosvásárhelyi Székely-Társaság sem képez kivételt. Mindannyi önálló és független a maga hatáskörében csak akkor a nagyobb és általános kérdésekben alkalmazkodnak az évi nagygyűlések határozatainak. A szövetési iroda pedig külön álló alkotás és nem köpezhető egyes Székely-Társaságok szervet, mert az az öszi.

Ez lenne tehát a Székely Szövetség szervezete. Igen egyszerű és célzatos forma arra, hogy a különben egy órára törköv szervezettek egyetértésben megfogorjonek egymás mellett, öletszerően ne vágnak az egyekek orrojét meghaladó vállalkozásba, hanem ne merüljenek ki az akarásában, nagy csinálják azt, a mi a társadalomra tartozik, csinálják megfontolva, elhamarkodás nélkül, de a kínáló alkalmaknak kellő időben való kibeszálásával.

Ne ellenkezzenek, hanem közreműködjenek a kormányzat hasznos ügyeiben, mert közszeres eredménye van annak az akciónak, a mit a társadalom megért és munkájával előre segít.

Szóval a társadalmi szervezetbe életet és üdületet lehoz hivatala belevinni a szövetkezést. Bátorriságot a callgödökbe és méreket a szelzakodókba.

Ha ez sikerül, nagy fontosságú lesz a mai kezdésnek, mert valamiképpen kezdett könnyű szervezeteknél fogva nem szilhetnek meg soha a Székely-Társaságok, azonképpen örökös fennálló lesz a Székelység. Fenn tartja az ódi formáságtól ment s hasonlóan könnyű szervezete és — gyakorlati feladatokra vállalkozván — a változó életviszonyokhoz való alkalmazkodása.

Egy ilyen konsolidált társadalmi szervezetnek (jelenleg 60 Székely-Társaság) lesz tekintélye és ereje is arra, hogy a székely kérdésben egyseges közvéleményt teremtsen és sikerrel-sikerre vezesse az ügyet.

László Gyula.

Heti krónika.

Én, te, ő.

Fedák Sári és Küry Klára a Király-színház legújabb premidiója, az „Én, te, ő” című operettnél, egy hét foglalkozást. A két diva addigra az első próbán rendkívül szíves volt.

Orosz-japánok, elbujhattok, Sülyedj tengorbe, letviza!
Mit érdekel most mind e játék?
A földön immár nincs csoda!
Fedák és Küry egy színházban:
Ez oly csodás, olyan dicső!
Ki hitte vón hogy ezt megőrjüjk?
Én, te, ő! . . .

Hogy Fedák Sári a Küry Klári
Egymást utálják, lári-fári!
Imádják Sárít Klárika
S Klárit viszont a fess Zeazsa,
A próbán összecsokoloznak
Szemükből öröm könnyü jó . . .
Ki mondja, hogy egymásra törnek?
Én, te, ő! . . .

Mit érdekel most bész tekintet,
Titkos csulárság, gyűlölet!
Rip van Vinklet, a más lóhaságot
Sivem most egyaránt feled.
Az igaz csak, ha premiór lesz
S Fedák és Küry összejő,
Ki hiné, hogy nem vesznek össze?
Én, te, ő! . . .

Gara Boncids.

H I R E K.

Személyi hir. Darócy Ignác dr. székelyudvarhelyi pénzügyi fogalmazzó, a III. osztályu kereseti adó kivételése ügyében pár nap óta városunkban tartózkodik.

- Ostrák munkások toborzása a székelyföldre. Fogaramegyében Zernestben évek óta fennálló cellulosa gyár nagyobbitott üzemehez az üzemvezető Ausztriából toboroz munkásokat. Már el is utazott Galiciába, hogy onnan munkásokat telepítsen át Zernestre. Ha elgondoljuk, hány ügyes dolgos székely munkás kénytelen kivándorolni munka hiány miatt, nem tudjuk elgondolni az okát az eljárásnak. Ez azonban csak egy eset. Ilyen sok van az erdélyi részekben. Nagy tömegekben külföldről vándoroltatják be az általános munkás kezeket. A székely, valamint a brassói kereskedelmi és iparkamara, a székely kirendeltetésé váltakozva dolgoznak a külföldi munkások kiállítására és a hazai munkások alkalmazására érdekében.

A székely szövetség megalakulása. A Székely-Társaságok szövetsége Marosvásárhelyi, 1904. évi június hó 2-án d. e. 11 órakor a Városház dísztermében tartja alakuló közgyűlést. Tártyaroztat: 1. Elhúki megnyitó. Tartja: Dr. Köntöcsy József, a marosvásárhelyi Székely-Társaság elnöke. 2. Az alapszabály tervezet tárgyalása. [Eldő: Máthé József a marosvásárhelyi Székely-Társaság titkára. 3. Ideiglenes tisztikar választása. 4. Az alapszabályok megerősítése céljából teendő intézkedés. 5. Előterjesztés a székelyföldi idegen forgalom és sűrűk fejlesztésére. Eldő: László Gyula a marosvásárhelyi Székely-Társaság alelnöke. 6. Utasítás az 1908. évi közgyűlés előkészítésére és egybehívására. A gyűlés idejének és helyének meghatározása.

Közös csikólegelő a Gyimesben. A felcsiki járás mezőgazdasági bizottság a főszojgabíró elnöksége alatt a Gyimesben közös csikólegelőt létesített. A közös legelő meglekítésére a bizottság tegnap délután a Rakottýásra el is utazott.

Színházi hir. Szalkay társulata esteóról esteóra nagy sikerrel ojtja meg a színházi habidők szívót. Még csak egy pár napig tartanak a forró színházi esték, amelyekből látható erővel alakult ki a csikógeredai színházi közönség izlése: a vidám operettekultusz. Podig a drámai elem is igen szépen volt képviselve a hét repertoárjában. Gorkij „Éjjeli menedékhelye” tres ház előtt ment a az igazságtól és mely megfigyelésektől duszadó jeleneteket szüto idegenezertlen hallgatta végig a publikum. Bezzeg más volt a hangulat, amikor a berlini színészek adták a „Naohasylt” egy budapesti közszínházban. Holcsey Ilona, a mi saját külön Márkus Emának intelligenciájának és aszonyi varázsaának egész erőjét vetette a latba, hogy Naasya minden ízében romlott, de mégis földnyus alakját megmagyarázza a mi hálas publikumnak. A s feltűnő szépségű művésznő Gorkij igazságait vad cinizmussal vágta a szemébe az Éjjeli menedékhely eljűlt alakjainak, anélkül, hogy nőieségének szűrkérvéseit egy pillanatra elvesztette volna. Ez több, mint vidéki színházra való művészet. Nálotta nagy sikere volt Konkoly-Thege Emán aszonynak és a kedves kis Küry Kornéliának. A férfak közül Pápai, Pálfi és Chattr (a zűltt bár szerepében) tüntek ki természetesen és jellemző játékukkal. Gözon Béla az elűltől, kitartott fut, Popel, rendkívül természetesen játszott; kár, hogy e fiatal színés legjűb eserepét, a Rip-et nálunk nem mutatiba be. Az operettek, ah, az operettek, a hűten is domináltak a sok cines tolet, sűng azonban a tolet hiánya lába ejtetik a rajongó habidők szívét. „A „Bűregd”-ben

Strausz örökifjú melódiáit nagy élvezettel hallgatta a közönség és sokat tapolt a két primadonnának Tábori Fridának és Tomory Melizának Tábori Frida gyűnyörűm rendkívül sikkesen játszott. Minden számát zajosan tapolták és ujráták. A Drótofót reprise is nagyon toletett. Szalkay (Pfefferkorn) állandó derűlátásban tartotta a közönséget jóval és ötletes játékuval. Ádám és Éva, Serpette Gáston kedves zenéjű szellemes operettje kis idegenezertlen hatott közönségünkre, amely a sikerült paródia ötleteit nem mellátta eléggé. Évát, Tomory Melizsa játszottak igyekszettel. Énekaszámai ezttal is toletettek. Ádám szerepében nagy sikere volta társulat legtalantumabb férfi-tagjának Pápai Lajosnak, akinek kellemes baritonja és diszkórt játéka mindig toletett arat. Pöntenek a „Sziolalány” (Nelli Rosier) ment tres ház előtt. Holcsey Ilona finom toaua és elragadó szépéje a vigjáték keretében is hűdított. A kis Küry Kornélia szeretolettel, aszonynak volt. Szombaton az „Aszonnyregiment”. Rajna matatos operettje mont, amelyben a fesa trikók kacóran domborították ki a primadonnának és a kórus szépeinek a tolettséget. (G.)

Pályázati hírdetés. Az E. M. K. E. Igazgató-választmányja folyó évi május hó 15-iki határidővel pályázatot hirdet a Gyertyánffy István kir. tanácsos, ny. paedagógiumi igazgató 200 koronás néptanítói jutalmára. Pályázatlak oly néptanítók, kik működésük területén hosszabb szolgálati idő mellett nemzeti szempontból nagyobb eredményeket értek el. A kérvényhez csatolandó bizonylat arról, hogy a pályázó tagja-e az Elnyvtó alpnak? mely kértlimény azonban a pályázattól kizáró okot nem képez. Kolozsvárt, 1904. évi május hó 1-én. Az E. M. K. E. elnöksége.

ÉRDEKES VÁLÓPÓR. Tíznapat éves házasság után ritkán a válla, kivált ha más nagy ügyre van a hában. Azonban, ha a családif nem tud korcsni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegény-egyik erős mozgól erje a házassáti felbontásnak. Mint eszték mutatja, sokszor a 10 éven át meglegetően folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házasságok együt eszeredjék és a szegény-egyik korcsni kűzdelmet. A különben le kikapós mozgósító és a lejelűt férfi hűbőre a tárgyalat terében találkoznak először. A bírő hába igyekszik kihasználni a felokor bűntűlog hatat, az aszonyi makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre legtalant behatol valahogyan a tárgyaló szobába a házasság 14 éves fin és csak onyit szel: „Papa, mama, bűntűlogok ki mert a jű len meghozta aszeresedéket” és a nagy felidultás hatás alatt összedőltem a földre bukik. A bírő felbontásról a kiros helyszert, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy ha újul viaszanyort keszűl késségű, gyorskűböz rohan, sűre fakad és kijelent, hogy sem kéri a válást. A fin gűrcsén a marhába szorított egy papírdarabot, egy sonjegyot, mely egy nagy nyeregnyit nyart egymásmag Török A, és Társ bankházban, Budapeston. Török-kört 46 szám alatt. És a bankház aszeresége leg segítette az ongentalhatatlennak la. ezt gyűllőleg felet a anyai aszeresetet gyű aszelműködni.

A „Zenélő Magyarorság” zongora és legedti zeneműfolyóirat most megjelent XI. övfolyam 9-ik füzeté a következő szép zenemű üdonságokat közli: I. Bogdán István „Halottam van” magyar dal. II. Harjashy J. „Japán nemzet hymnus”. III. Lavotta János után Hember Sándor „Szigetvár ostroma”. IV. Longyel Miska „Kaszinó csárdás”. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizető az értemesebb zeneműveket, melyek az értemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelent füzetben kapják. Előfizetés ár egész évre 24 füzetre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizetni a most folyó II. övfolyadra, vala-

mint az előző évnegyedekre is „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadó-hivatalában, Budapestben, VIII. Józsefkor 22–24., hol egyuttal minden nyomatgatásban megjelent zenemű, a legelősbban megszerzhető.

*

„A Kert” köthetenként megjelenő kertészeti szaklap május 1-i száma a következő tartalommal jelent meg: Konyhakertészet. Zádor Gyula; Veteményezés után F. hárik Sándor; A lenese, Gyümölcsöszet. Csergő S.; Az amerikai őszi barackok magról u-velve. Földé Károly; A szamora hajtása. Diszkeresztet. Aesculus rubicunda Lois. F. Brioli hort. és Aesculus Paiva L. F. arguta hort. Iványos Ferenc; Chrysanthemum indicum L. II. Mészözt. Binder; Egy praktikus eszköz. Tárcn. Rendellenesen táplálkozó növények Kerti ipariának. A természetes virágok csövázásai (például) és mesterséges csövázása Öntözés, permetszés stb. Jablonowski József; Hogyan és mikor kell permetszeni és kénezni? Rovartan. Magyar Gyula. A Cattleya durázs. Hírek. Világzemle. Apró szakközlemények. Hasznos zuzmók. Vadgesztenye, mint takarmány. Elektromosság hatása növények magvainak csírázására. Mit írjen a szerkesztéshez. A háztartási körből. Színes micelléklet. Aesculus rubicunda Lois. F. Brioli hort. és Aesculus Paiva L. F. arguta hort. Farnetszetek. 58-ik ábra. Mauthner-féle stockréáni lenese 59k-ik ábra Haj-

tatott számón. 60-ik ábra. Aesculus Paiva L. 61-ik ábra. Aesculus purpiflora Walt. 62-ik ábra. Visszaolvasztó készülek. 63-ik ábra. A Cattleya durázs. A „KERT” előfizetési díja egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Az év minden szakában elő lehet fizetni a kiadóhivatalban: Budapest VII. kerület, Rostenhiller-utca 33.

4784 904. ökv.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT

A csikszeredai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság büzhírré teszi, hogy az Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank rész vevőtársaság végrehajtának Kába János és Kába István végrehajtást szenvedők ell. ni 82 korona 75 fillér tökélyvetelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő Csikjenőfalva község határában fekvő a csikjenő falva 559 sz. tjkvben A. § 1. rsz. 1612 hrsz. szántóra 5 korona, 2. rsz. 1803 hrsz. szántóra 6 korona, 3. rsz. 5551 hrsz. kaszálóra 26 korona, 4. rsz. 8187. hrsz. szántóra 9 korona 5. rsz. 8300 hrsz. szántóra 3 korona, 6. rsz. 9280/1. hrsz. szántóra 12 korona, 7. rsz. 10094/2. hrsz. szántóra 16 korona, 8. rsz. 10423/2. hrsz. szántóra 16 korona, 9. rsz. 10789. hrsz. szántóra 15 korona, 10. rsz. 10807. hrsz. szántóra 16 korona, 11. rsz. 11617. hrsz. szántóra 10 korona, 12. rsz. 12467 hrsz. szántóra 10 korona, 13. rsz. 12612/2 hrsz. szántóra 3 korona,

14. rsz. 12641, 12642 hrsz. szántóra 3 korona, 15. rsz. 13267 hrsz. szántóra 6 korona, 16. rsz. 5549 hrsz. kaszálóra 38 korona, 17. rsz. 10094/1. hrsz. szántóra 16 korona, 18. rsz. 10423/1. hrsz. szántóra 16 korona kiküldési árban, a csikjenőfalvi 119 sz. tjkvben. A. §. 1. rsz. 218, 219, 220, 221 hrsz. alatti belsőégre 337 korona, 2. rsz. 3673 hrsz. szántóra 8 korona, 4. rsz. 9061 hrsz. szántóra 14 korona, és 5. rsz. 9919 hrsz. szántóra 34 korona ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennnebbmegerjelt ingatlanok az 1904. évi július hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Csikjenőfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok beszárnak 109/4 át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3833. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ában kifejező övadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz: enk a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiírtott szabályzerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Csikszereda 1904. Április hó 14-én.

SZÁVA ANTAL s. k.
kir. tszki bíró.

Fü- és érekporsók, szemfüdelek és sirkoszoruk.

Van szerencsém a tisztelt vevő közönség szives tudomására adni, hogy üzletembe szép választékban érkeztek

TAVASZI ÉS NYÁRI

árúk egy mint: Női gyapjn és szőr ruhaszövetek, díszszek, valódi széntartó Sejem, Zephir, Fanlardin, Battiszi, Szatin és Voalok, Len és cérna szottek. Női mosó és sejem blouzek. Kabátok, szalma és díszített kalapok legújabb divat szerint, nap és esernyők, felhőmülek, Férfi és gyermekkalapok, cipők, kesztyűk, ingek, nyakkendők stb.

Együttel értesítem a tisztelt vevő közönséget, hogy a híres **Kováld Péter és Fia** postai cég képviselétét átvetttem és elvállalok minden-mill ruhák, szövetek, kabátok függönyök, szunyogok stb. újrafestését és presztizsztatását, felhőmülek tisztítását és vasalását. Szóval minden e szakmába vágó munkát. Hővélvilágosítással szivesen szolgállok.

Szives látogatásukat kérve maradtam kiváló tisztelettel

Potetzky Pál, Csikszeredán.

Sifon, pamut, cérna és vászon legelősbbsz szerzési forrása.

Gyors végelárusítás! 4 pár cipő csak 5 kor 50 fillérért Gyors végelárusítás!

az üzlet teljes feloszlata folytán még legelősbbsz egy néhány napig ezen poton áron adtnak el: 1 pár úri, 1 pár női cipő füzésre, erősen szegelt talppal finom bőrből, továbbá 1 pár úri, 1 pár női divatcipő. Mind a 4 pár 5 kor. 50 fillér, elegáns, legelősbbsz fuzon erős tartos kivételben. Megrendelésnél elegendő a hosszmeret vagy cipő számát megadni. Széküldés utánvél mellett a cipőkiviteli ház D. KESSLER, KRAKAU 61.Nr. Kiszérés megengedve esetleg a pénz visszazadatik.

Ha étkezés után **Brázay-féle Sósbornesz**-szel öblögetjük a szájunkat, úgy fogaink, szájunk és az iny tisztán tartatnak és megvédetnek a romlástól.

Ne vegyen
Hegedűt vagy Harmoniumot,
míg
REPENYI Mihály
műhasznosítványt meg nem vásárol, mely
érjegyzéket nem olvasva, mely
ingyven és beismertve kaphatók.
Budapest,
Király-utca 44/1.

Új újság!

ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség heves tudomására hozni miszerint Csikszerezében az Apafi Mihály-utca 250. szám alatti Biró Imre-féle házban, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

Bádogos műhelyemet a mai napon megnyitottam.

Európa nevezetesebb városában, úgy mint BUDAPEST, BÉCS, DREZDA, BERLIN, ZÜRICH, LYON és MARSEILLES városokban szerzett tapasztalataim után azon helyzetbe jutottam, hogy végsőnkban a bádogos iparszakhoz tartozó, bármily kivitelű munkát elvállalhatok.

Műhelyemet igyekeztem oly gépek és műszerekkel berendezni, melyekkel a legkényesebb munkák pontos és szolid kivitelére képes vagyok.

Bátorodom továbbá említeni, miszerint elvállalom az ÉPÜLET és TORONYMUNKAK terv- és szakszerű kivitelét, ugyancsak FÜRDŐKÁD és KONYHA FELSZERELÉSEKET.

Zomancozott edényeket állandóan raktáron tartok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Berkovics Samu,

dombornyi és épület bádogos mester.

Csikszerezében, Apafi Mihály-ut. 250. sz.

5-12

Szolid árak!

Új elsőrangú

írógépek üzletfelosztás folytán juttányosan kaphatók. Tudakozódásokat „NAGYON JUTÁNYOS” jellegével és e lapra való hivatkozással Mosse Rudolf hoz Budapest, Ferenciek tere 3. sz. intézendők.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OOOOOOOOOOOOOOOO

A Dr. G. SCHMIDT

fő-törzs és tisztii-orvos-féle

Fülölaj

gyógyít időzakes süketiséget, fülfojást, fül- és nagyothallást, még idült esetekben is. Egyedül kapható üvege 2 f. a

DR. ROTSCHNEK EMIL,

gyógyszertárában, Debreczen.

OOOOO JOOOOOOOOO

GUMI

1. szilkaegleto fed. zseccnel el no müszesü min. takat és árajánlatot küri.

Sz. o. la Erü-töl, Budapest, VI. Andrássy-ut, 2. sz.

Kérdozakodásra készséggel szolgálok tanácsot és költségvetéssel.

Utángyomás tilos

1897

Savanyu vizek legjelesebbje
a híres és közkedveltségnek örvendő kászoniimpéri

Répati gyógysavanyuviz

naponta friss töltésben kerül forgalomba.

A ki sulyt fektet arra, hogy egy minden tekintetben megbízható, első rangú ásványvizet kapjon, az mást ne fogadjon el.

Bor mellé az elképzelhető legideálisabb, legjobb borviz, mint gyógyviz a legelső szaktekin-télyektől ajánlv. Kezelése szakszerű, pontos és lelkiismeretes.

Kapható: Minden vendéglőben, kereskedésben és Csikszerezében ideiglenesen a BUTORRAKTÁR helyiségében literként 12 fillér árban.

== Egész láda vételnél árkedvezmény biztosított! ==

Teljes tisztelettel:

A „Répati gyógyforrás kezelősége”